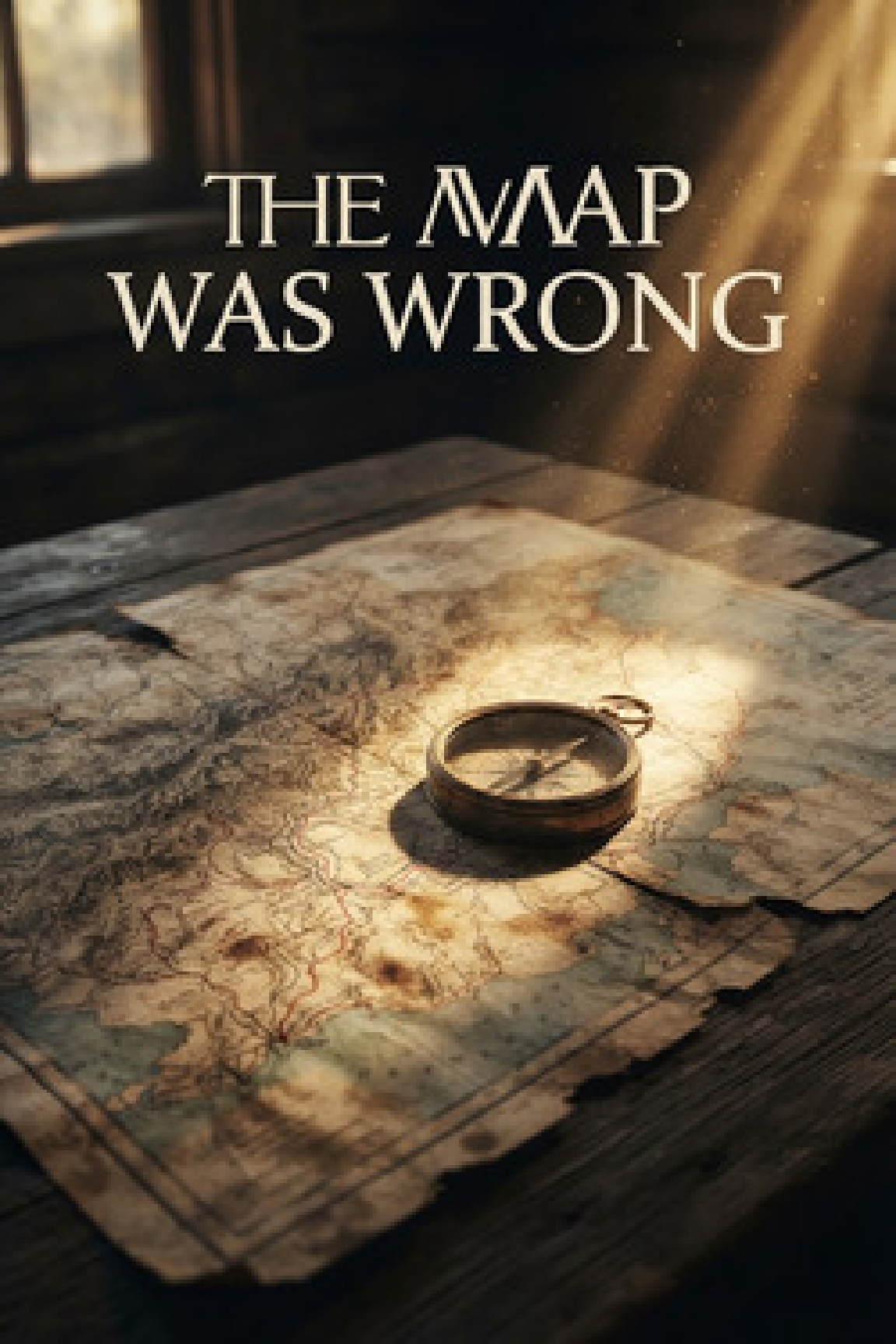

THE MAP
WAS WRONG

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΑΤΩΦΛΙ 1

Ο χάρτης ήταν λάθος

Υπάρχει μια περίεργη αλαζονεία που συνοδεύει τους ανθρώπους.

Πιστεύουμε πως μπορούμε να προβλέψουμε τη ζωή.

Περνάμε χρόνια χτίζοντας σχέδια.

Πενταετείς στόχους.

Δεκαετείς στρατηγικές.

Προϋπολογισμούς.

Εκτιμήσεις.

Ημερολόγια.

Χάρτες.

Ύστερα φτάνει η πραγματικότητα.

Και η πραγματικότητα δεν διάβασε ποτέ τα προγράμματά μας.

Για πολύ καιρό πίστευα ότι η εμπειρία έφερνε προβλεψιμότητα.

Όσο περισσότερα μαθαίνεις.

Όσο περισσότερα ξέρεις.

Όσο περισσότερο ταξιδεύεις.

Τόσο περισσότερο θα έπρεπε να μπορείς να καταλάβεις τι θα συμβεί.

Έμοιαζε λογικό.

Έμοιαζε εύλογο.

Έμοιαζε ακόμη και επιστημονικό.

Ύστερα η ζωή διασκέδασε αποδεικνύοντας το αντίθετο.

Οι πιο σημαντικές στροφές έφταναν πάντα χωρίς ραντεβού.

Χωρίς κράτηση.

Χωρίς προαναγγελία.

Χωρίς προειδοποίηση.

Απλώς έφταναν.

Κάποιες φορές με τη μορφή ευκαιρίας.

Κάποιες φορές με τη μορφή απώλειας.

Κάποιες φορές με τη μορφή μιας συνάντησης.

Κάποιες φορές με τη μορφή αρρώστιας.

Τη διαφορά την καταλαβαίνεις μόνο μετά.

Όταν βρίσκεσαι μέσα τους, όλες μοιάζουν το ίδιο πράγμα.

Μια διακοπή.

Μια ξαφνική αλλαγή.

Μια παράκαμψη.

Παρατηρώντας τον δρόμο που είχα διανύσει μέχρι εκείνη τη στιγμή, άρχισα να διακρίνω ένα παράξενο σχέδιο.

Κάθε φορά που ήμουν πεπεισμένος ότι τα είχα καταλάβει όλα, συνέβαινε κάτι που άλλαζε την ερώτηση.

Και όταν αλλάζει η ερώτηση, χάνει την αξία της και η απάντηση.

Θυμάμαι μια συγκεκριμένη περίοδο της ζωής μου.

Είχα εμπειρία.

Ευθύνη.

Αποτελέσματα.

Γνώσεις.

Όλα έμοιαζαν να υποδεικνύουν μια αρκετά σαφή πορεία.

Ήμουν πεπεισμένος ότι το μέλλον θα ακολουθούσε μια ορισμένη κατεύθυνση.

Όχι επειδή ήμουν υπερφίαλος.

Επειδή τα δεδομένα έμοιαζαν να το λένε.

Ύστερα η ζωή έκανε αυτό που ξέρει να κάνει καλύτερα.

Άλλαξε το τραπέζι του παιχνιδιού.

Όχι τους κανόνες.

Το τραπέζι.

Αυτό είναι το κομμάτι που σχεδόν κανείς δεν λέει.

Όταν αλλάζει το τραπέζι, η συσσωρευμένη εμπειρία δεν εξαφανίζεται.

Όμως γίνεται ανεπαρκής.

Πρέπει να μάθεις ξανά.

Να παρατηρήσεις ξανά.

Να ακούσεις ξανά.

Είναι ταπεινωτικό.

Και ταυτόχρονα εκπληκτικό.

Γιατί μας θυμίζει ότι είμαστε μαθητές πολύ περισσότερο καιρό απ' όσο πιστεύουμε.

Καθώς περνούσαν τα χρόνια, άρχισα να εκτιμώ το απρόβλεπτο.

Όχι επειδή ήταν βολικό.

Δεν είναι ποτέ.

Αλλά επειδή ήταν τίμιο.

Το απρόβλεπτο αναγκάζει τους ανθρώπους να δείξουν αυτό που είναι.

Όταν όλα ακολουθούν το σχέδιο, ο καθένας μπορεί να φαίνεται ικανός.

Όταν το σχέδιο εξαφανίζεται, αναδύεται ο χαρακτήρας.

Οι άνθρωποι που θαυμάζω περισσότερο δεν είναι εκείνοι που προέβλεψαν σωστά το μέλλον.

Είναι εκείνοι που ήξεραν να διασχίσουν μέλλοντα που δεν είχαν προβλέψει.

Αυτή είναι μια διαφορετική ικανότητα.

Πολύ πιο σπάνια.

Πολύ πιο ανθρώπινη.

Ζούμε σε έναν κόσμο που ανταμείβει όσους φαίνονται σίγουροι.

Όσους μιλούν με βεβαιότητα.

Όσους υπόσχονται αποτελέσματα.

Όσους προσφέρουν προβλέψεις.

Εγώ, με τον καιρό, άρχισα να εμπιστεύομαι περισσότερο τους ανθρώπους που ξέρουν να ζουν με την αβεβαιότητα.

Γιατί η αβεβαιότητα δεν είναι σφάλμα του συστήματος.

Είναι το σύστημα.

Το σύμπαν δεν υπέγραψε ποτέ με κανέναν συμβόλαιο προβλεψιμότητας.

Κι όμως συνεχίζουμε να εκπλησσόμαστε.

Συνεχίζουμε να διαμαρτυρόμαστε.

Συνεχίζουμε να θεωρούμε το απρόοπτο εξαίρεση.

Ίσως θα έπρεπε να κάνουμε το αντίθετο.

Να το θεωρούμε κανόνα.

Όταν επιτέλους δεχτείς αυτή την ιδέα, κάτι αλλάζει.

Σταματάς να κυνηγάς τον απόλυτο έλεγχο.

Σταματάς να απαιτείς εγγυήσεις.

Σταματάς να ζεις σαν να ήταν το μέλλον ιδιωτική ιδιοκτησία.

Και αρχίζεις να ζεις σαν εξερευνητής.

Με προσοχή.

Με σεβασμό.

Με περιέργεια.

Θυμάμαι μια φράση που μου δίδαξε η ζωή χωρίς να χρησιμοποιήσει λέξεις:

Τα καλύτερα και τα χειρότερα πράγματα ποτέ δεν στέλνουν συστατική επιστολή.

Φτάνουν.

Μπαίνουν.

Αλλάζουν το τοπίο.

Ύστερα φεύγουν, αφήνοντας πίσω συνέπειες.

Σε εμάς εναπόκειται να αποφασίσουμε τι θα κάνουμε μ' αυτές.

Κοιτάζοντας πίσω, συνειδητοποιώ ότι πολλές από τις εμπειρίες που θεωρώ θεμελιώδεις δεν θα είχαν περάσει ποτέ μια ορθολογική προκαταρκτική αξιολόγηση.

Ήταν υπερβολικά ριψοκίνδυνες.

Υπερβολικά απίθανες.

Υπερβολικά περίπλοκες.

Υπερβολικά διαφορετικές απ' ό,τι είχα φανταστεί.

Κι όμως είναι ακριβώς αυτές που έχτισαν τον άνθρωπο που έγινα.

Γι' αυτό σήμερα δεν θεωρώ πια την προβλεψιμότητα αρετή.

Τη θεωρώ μια άνεση.

Η αληθινή αρετή είναι άλλη.

Να μένεις ανοιχτός.

Να μένεις προσεκτικός.

Να μένεις ικανός να μαθαίνεις.

Ακόμη κι όταν η ζωή αλλάζει το τραπέζι.

Ακόμη κι όταν η μοίρα αλλάζει την ερώτηση.

Ακόμη κι όταν το μέλλον μπαίνει στο δωμάτιο χωρίς να χτυπήσει.

Γιατί υπάρχει μια αλήθεια που έμαθα διασχίζοντας ηπείρους, κρίσεις, σχέσεις, επιτυχίες και αποτυχίες.

Τα πιο σημαντικά πράγματα της ζωής μου συνέβησαν πάντα έξω από κάθε πρόβλεψη.

Και ήταν ακριβώς εκεί που άρχισε το καλύτερο κομμάτι της ιστορίας.